

Plana Gàidhlig
Gaelic Plan

2019-2024

Air aontachadh le/Approved by: Bòrd Stiùiridh

Air aontachadh air/Approved on: 12/09/2019

Ath-nuadhachadh a dhìth/Review due on: 12/09/2020

Eadar-theangachadh dearbhte/translation checked: CS

Facal-toisich

Bu toigh leam an cothrom seo a ghabhail fàilte a chur air a' Phlana Gàidhlig aig Bòrd na Gàidhlig. Ged a tha poileasaidh Gàidhlig air a bhith aig a' Bhòrd bho thus, seo a' chiad turas tha plana mar seo air a bhith againn.

'S e plana Gàidhlig saor-thoileach a th' ann ach chaidh ullachadh a rèir nan slatan-tomhais reachdail ann an Achd 2005 agus thugadh fa-near don Phlana Cànan Nàiseanta Ghàidhlig agus don Stiùireadh air Deasachadh Phlanaichean Gàidhlig.

Ged a tha Bòrd na Gàidhlig mu thràth a dhèanamh a' mhòr-chuid a bhiodh tu an dùil bho Ùghdarras Poblach air thaobh cleachdadh na Gàidhlig, mar bhuidhnean eile tha obair fhathast ri dhèanamh gus am bi a h-uile duine misneachail le bhith a' cleachdadh na Gàidhlig aig ìre fhoirmeil agus neo-fhoirmeil.

Gus seo a dhèanamh, thèid sgrùdadh a dhèanamh air sgilean Gàidhlig gach bliadhna agus thèid trèanadh a chur air dòigh a-rèir nan toraidhean. Thathar an dùil gum bi luchd-obrach na buidhne daonna a' leasachadh nan comasan leughaidh, sgrìobhadh, labhairt agus tuigse aca air thaobh na Gàidhlig.

Tha am plana seo cuideachd a' dearbhadh 3 prìomh prionnsabalan mar bhunait airson na h-obrach againn:-

Spèis cho-ionann - Nì Bòrd na Gàidhlig cinnteach, nuair a tha Gàidhlig mar phàirt den obair is na seirbheisean againn, gum bi an obair is na seirbheisean sin a cheart cho math agus aig an aon ìre ris an fheadhainn a gheibhear sa Bheurla.

Cothrom follaiseach - Nì Bòrd na Gàidhlig cinnteach gu bheil ar seirbheisean Gàidhlig a cheart cho ruigsinneach 's a tha ar seirbheisean Beurla.

Foreword

I would like to take this opportunity to welcome the Bòrd na Gàidhlig Gaelic Language Plan. Although the Bòrd has had a Gaelic policy since its inception, this is the first time that we've had a plan.

This is a voluntary Gaelic Language Plan but it has been prepared in accordance with reference to the statutory framework in the Gaelic Language (Scotland) Act 2005, to the National Gaelic Language Plan and to the Gaelic Language Plans guidance.

Although Bòrd na Gàidhlig is already undertaking the majority of what would be expected from a Public Authority in relation to Gaelic usage, in line with other organisations there is still work to undertaken to ensure that everyone uses Gaelic with confidence in both formal and informal situations.

In order to progress this, an annual audit of Gaelic skills will be undertaken and appropriate training delivered in accordance with the findings. It is fully expected that our staff will continually develop their skills across reading, writing, speaking and understanding Gaelic.

This plan also confirms 3 important principles that will underpin our work:-

Equal Respect – Bòrd na Gàidhlig will ensure, that when Gaelic is part of our work and services, that this work and services will be as good and to at least the same standard as would be expected through the medium of English.

Active Offer – Bòrd na Gàidhlig will ensure that people know about the Gaelic services we offer and that they are as accessible as our English language services.

A' dèanamh Gàidhlig na pàirt àbhaisteach de dh'obair an ùghdarrais - Nì Bòrd na Gàidhlig cinnteach gum bi na cothroman don mhòr-shluagh agus do ar luchd-obrach airson Gàidhlig a chleachdadh air am fighe a-steach do ar n-obair mar nì àbhaisteach

Tha am Plana seo agus obair Bhòrd na Gàidhlig a' toirt taic don amas sa Phlana Cànan Nàiseanta Ghàidhlig 2018-23, gun tèid Gàidhlig a chleachdadh nas trice, le barrachd dhaoine agus ann am barrachd shuidheachaidhean.

Shona NicIllinnein

Ceannard

Normalisation – Bòrd na Gàidhlig will ensure that opportunities for members of the public and for our staff to use Gaelic are embedded across the organisation as a normal part of business.

This Plan and the work of Bòrd na Gàidhlig supports the aim of the National Gaelic Language Plan 2018-23, that Gaelic is used more often, by more people and in a wider range of situations.

Shona MacLennan

Ceannard

Contents

Ro-ràdh/Introduction.....	4
Bòrd na Gàidhlig/Bòrd na Gàidhlig	4
Gàidhlig an luib obair Bhòrd na Gàidhlig/Gaelic within Bòrd na Gàidhlig	5
Achd na Gàidhlig (Alba) 2005/Gaelic Language (Scotland) Act 2005	6
Am Plana Cànanain Nàiseanta Gàidhlig/The National Gaelic Language Plan.....	7
Prìomh Phrionnsapalan/Key Principles.....	8
Spèis Co-Ionann/Equal Respect	8
Cothroman Follaiseach/Active Offer	8
A' Dèanamh Gàidhlig na Phàirt Àbhaisteach de dh' Obair an Ùghdarrais/Normalisation	9
Pàrantan Corporra/Corporate Parenting.....	9
Geallaidhean a' Phlana/Plan Commitments	10
Amasan airson Seirbheasan Corporra/Corporate Service Aims	10
Inbhe/Status.....	10
A' Conaltradh ris a' Mhòr-Shluaigh/Communicating with the Public.....	14
Fiosrachadh/Information	Error! Bookmark not defined.
Luchd-obrach/Staff	25
Corpas na Gàidhlig/Gaelic Language Corpus	31
Coileanadh is Sgrùdadh/Delivery and Monitoring.....	33
Clàr-ama/Timetable	33
A' Toirt a' Phlana am Follais/Publishing the Plan	33
A' Sgrùdadh Coileanadh a' Phlana/Monitoring Plan Delivery	33
Am Plana Gàidhlig an Lùib an Structair Chorporra/The Gaelic Plan in the Corporate Structure	33
An Neach-Dreuchd a Stiùireas Coileanadh a' Phlana/Staff Guiding the Plan	33
Luchd-Obrach Fa Leth/Individual Staff	34
Seirbheisean air an Lìbhrigeadh le Buidhnean eile agus agus Buidhnean air Astar/Third Party Service Providers.....	34

Ro-ràdh

Bòrd na Gàidhlig

Ar n-Àrd Amas

Gum bi a' Ghàidhlig air a faicinn is air a cluinntinn gu làitheil air feadh Alba, chun na h-ìre 's gum bi i air a h-aithneachadh mar phàirt bunaiteach de bheatha muinntir na h-Alba agus mar chànan prìseil a tha a' cur ri cultar is eaconamaidh na dùthcha.

'S e buidheann phoblach neo-roinneil ghnìomhach a th' ann am Bòrd na Gàidhlig a tha cunntachail tro Mhinistearan do Phàrlamaid na h-Alba. Air a stèidheachadh fo Achd na Gàidhlig (Alba) 2005 (An Achd) 's e Bòrd na Gàidhlig a' phrìomh bhuidheann ann an Alba air a bheil dleastanas gus leasachaidhean Gàidhlig a chur air adhart agus gus comhairle a thoirt do Mhinistearan na h-Alba mu chùisean Gàidhlig.

Fo chumhachan na h-Achd, thathar ag iarraidh air Bòrd na Gàidhlig a dhleastanasan a thoirt gu buil leis an amas inbhe na Gàidhlig a dhèanamh tèarainte mar chànan oifigeil ann an Alba, a bhios a' dleasadh na h-aon spèis agus a th' ann don Bheurla.

Nì e seo tro bhith: -

- **Ag ullachadh** a' Phlana Cànan Nàiseanta Ghàidhlig agus a' co-òrdanachadh coileanadh a' Phlana sin
- **A' toirt stiùireadh** do mar a thèid Planaichean Gàidhlig nan Ùghdarrasan Poblach ullachadh is a chur an gnìomh
- **A' foillseachadh** stiùireadh reachdail gus foghlam Gàidhlig a thoirt air adhart
- **A' toirt comhairle** do Mhinistearan Riaghaltas na h-Alba air cùisean Gàidhlig

Introduction

Bòrd na Gàidhlig

Our Vision

Gaelic is seen and heard on a daily basis across Scotland, such that it is widely recognised as an integral part of Scottish life and a national, cultural and economic asset.

Bòrd na Gàidhlig is non-departmental public body which is responsible via Scottish Ministers to the Scottish Parliament. Established under the Gaelic Language (Scotland) Act 2005, Bòrd na Gàidhlig is the principal public body in Scotland responsible for promoting Gaelic development, including providing advice to Scottish Ministers on Gaelic issues.

Under the terms of the 2005 Act, Bòrd na Gàidhlig is asked to carry out its functions with the aim of securing the status of Gaelic as an official language of Scotland, which commands equal respect to English.

This is done by: -

- Producing the National Gaelic Language Plan and co-ordinate its delivery
- Overseeing the development and implementation of Gaelic Language Plans by Public Authorities
- Publishing statutory guidance to develop Gaelic education
- Advising Scottish Government Ministers on Gaelic issues

- **A' toirt seachad** maoin eachadh gus Gàidhlig a thoirt air adhart
- **A' toirt stiùireadh is comhairle seachad** mar thaic do dh'iomairtean Gàidhlig
- **A' stèidheachadh is a' libhrigeadh** phròiseactan is iomairtean
- **A' cur na Gàidhlig air adhart** gu h-ionadail, gu nàiseanta agus gu h-eadar-nàiseanta
- **A' toirt fa-near do is a' frithealadh air** feumalachdan nan coimhearsnachdan
- Distributing funds for the development of the Gaelic language
- Providing leadership and advice in support of Gaelic language initiatives
- Initiating and implementing projects and initiatives
- Promoting Gaelic locally, nationally and internationally
- Listening and reacting to the needs of communities

Gàidhlig an luib obair Bhòrd na Gàidhlig

'S i a' Ghàidhlig an cànan a bhios Bòrd na Gàidhlig a' cleachdadh na obair làitheil aig ìre fhoirmeil agus neo-fhoirmeil. Tha a' Ghàidhlig mar sgil riatanach airson a h-uile dreuchd aig Bòrd na Gàidhlig ach far a bheil duilgheadas fastaidh ann, thèid dreuchd a shanasachd dà thuras mus tèid lèirmheas a dhèanamh air na feumalachdan a thaobh sgilean riatanach.

'S e amas na buidhne gun tèid Gàidhlig a chleachdadh leis an luchd-obrach agus Buill a' Bhùird taobh a-staigh agus taobh a-muigh na buidhne far an gabh sin dèanamh agus tha am plana seo a' neartachadh an t-amas seo.

Ged a tha sgilean cànanain Gàidhlig aig luchd-obrach Bòrd na Gàidhlig aig an ìre far a bheil e comasach na geallaidhean as a' phlana seo a thoirt gu buil, chaidh sgrùdadh a dhèanamh air na sgilean Gàidhlig aig luchd-obrach Bòrd na Gàidhlig anns an Ògmhios 2018 mar bhunait airson prògram trèanaidh.

Gaelic within Bòrd na Gàidhlig

Gaelic is the language that Bòrd na Gàidhlig uses in its everyday activities at both a formal and informal level. Gaelic is an essential skill for all posts at Bòrd na Gàidhlig but where recruitment proves problematic a vacancy will be advertised twice before the requirement for essential skills is reviewed.

The aim of the organisation is to ensure that Gaelic is used by staff and Board Members both internally and externally wherever possible and this plan reinforces this objective.

Bòrd na Gàidhlig employees have Gaelic language skills to the extent that it is possible to deliver on the commitments set out in this plan.

Mar a bhathas an dùil, tha sgilean Gàidhlig aig a h-uile neach-obrach aig Bòrd na Gàidhlig - ach bha an sgrùdadh a' dearbhadh gu bheil na sgilean seo aig diofar ìrean thairis air na ceithir comasan; tuisginn, bruidhinn, leughadh agus sgrìobhadh.

A review of Bòrd na Gàidhlig staff's Gaelic language skills was carried out in June 2018 as the basis for a training program and as might be expected, all Bòrd na Gàidhlig staff members have Gaelic skills - but the survey confirmed that these skills are at varying levels across the four capacities of understanding, speaking, reading and writing.

Tha Bòrd na Gàidhlig air prògram trèanaidh a chur air dòigh gus na sgilean Gàidhlig aig gach neach-obrach a' neartachadh. Thathas ag amas gun tèid na sgilean Gàidhlig aig a h-uile neach a leasachadh le bhith ag obair aig Bòrd na Gàidhlig agus mar phàirt deatamach den leasachadh pearsanta aig gach duine.

Bòrd na Gàidhlig has put in place a training program to strengthen the Gaelic skills of all staff. The aim is to develop the Gaelic language skills of everyone working at Bòrd na Gàidhlig as an integral part of everyone's personal development

Achd na Gàidhlig (Alba) 2005

Chaidh Achd na Gàidhlig (Alba) 2005 aontachadh le Pàrlamaid na h-Alba le sùil gus inbhe na Gàidhlig a dhèanamh tèarainte mar chànan oifigeil ann an Alba a tha a' faighinn spèis a tha co-ionann ris an spèis a th' ann don Bheurla.

Gaelic Language (Scotland) Act 2005

The Gaelic Language (Scotland) Act 2005 was passed by the Scottish Parliament with a view to securing the status of the Gaelic language as an official language of Scotland commanding equal respect to the English language.

'S e aon de na h-earrainnean as cudromaiche de Achd 2005, an cumha a tha toirt ùghdarras do Bhòrd na Gàidhlig iarraidh air buidhnean poblach Planaichean Gàidhlig ullachadh. Chaidh an cumha sin a dhealbhadh gus dèanamh cinnteach gun cuidicheadh an roinn phoblach ann an Alba le bhith gleidheadh na Gàidhlig san àm ri teachd agus iad a' cur ri inbhe is ìomhaigh a' chànain agus a' cruthachadh chothroman pragtaigeach gus an cànan a chleachdadh.

One of the key features of the 2005 Act is the provision which empowers Bòrd na Gàidhlig to require public bodies to prepare Gaelic Language Plans. This provision was designed to ensure that the public sector in Scotland plays its part in securing the future of the language, as it enhances the status and profile of the language and provides practical opportunities for its use.

'Se plana Gàidhlig saor-thoileach a th' ann ach chaidh an sgrìobhainn seo ullachadh a rèir frèam-obrach Achd na Gàidhlig (Alba) 2005. Tha e a' cur an cèill mar a chleachdas sinn Gàidhlig nar n-obair, mar a bheir sinn cothrom do dhaoine air Gàidhlig a chleachdadh nuair a tha sinn a' conaltradh ris a' phoball agus ri prìomh luchd-compàirt, agus mar a tha sinn a' dol a bhrosnachadh agus a' dol a thoirt na Gàidhlig air adhart.

Chaidh Plana Gàidhlig Bòrd na Gàidhlig ullachadh a rèir nan slatan-tomhais reachdail ann an Achd 2005 agus thugadh fa-near don Phlana Cànan Nàiseanta Ghàidhlig agus don Stiùireadh air Deasachadh Phlanaichean Gàidhlig.

Am Plana Cànan Nàiseanta Ghàidhlig

Tha adhbhar reachdail na buidhne soilleir – cànan is cultar na Gàidhlig a chur air adhart agus taic a thoirt dhaibh. Tha Plana Corporra na buidhne a' sealltainn mar a choileanas sinn ar n-adhbhar. Seo na prìomhachasan bhon Phlana Corporra a tha sinn ag amas a thoirt gu buil airson 2023 agus a rèir amasan a' Phlana Cànan Nàiseanta Ghàidhlig.

A' Toirt Fàs air Cleachdadh na Gàidhlig

"Gum bi barrachd dhaoine a' cleachdadh Gàidhlig agus a' faotainn bhuannachdan bhon chànan nan obair, aig an taigh agus sna coimhearsnachdan aca"

A' Toirt Fàs air Ionnsachadh na Gàidhlig

"Gum bi barrachd chothroman ann do dhaoine aig aois sam bith na sgilean Gàidhlig aca a thoirt air adhart agus gum bi e nas fhasa dhaibh na cothroman sin a ghabhail.

A' Cur air Adhart na Gàidhlig

"Gum bi barrachd dhaoine ann an Alba taiceil is bàidheil do chànan is cultar na Gàidhlig"

This is a voluntary Gaelic language plan but this document has been prepared in accordance with the framework of the Gaelic Language (Scotland) Act 2005. It sets out how we will use Gaelic in our operations and how we use Gaelic when communicating with the public and key partners, and how we promote and develop the Gaelic language.

Bòrd na Gàidhlig's Gaelic Language Plan has been prepared with reference to the 2005 Act, the National Gaelic Language Plan and the Guidance on the Development of Gaelic Language Plans.

The National Gaelic Language Plan

The statutory purpose of Bòrd na Gàidhlig is clear - to promote and support the Gaelic language and culture and our Corporate Plan shows how we will achieve this. The following are the priorities from our Corporate Plan which sets out what we aim to achieve over the period to 2023 and in support of the objectives set out in the National Gaelic Language Plan.

Increasing the Use of Gaelic

"More people are using and benefiting from Gaelic at home, at work and in the community"

Increasing the Learning of Gaelic

"Opportunities for people to develop their Gaelic skills at any age have increased and are more accessible"

Promoting a Positive Image of Gaelic

"More people in Scotland are positive about Gaelic language and culture"

Prìomh Phrionnsapalan

Key Principles

Spèis Co-Ionann

Equal Respect

Bidh Bòrd na Gàidhlig ag obair le sùil gus inbhe na Gàidhlig a dhèanamh tèarainte mar chànan oifigeil ann an Alba a tha a' faighinn spèis a tha co-ionann ris an spèis a th' ann don Bheurla.

Bòrd na Gàidhlig will work to secure the status of Gaelic as an official language of Scotland commanding equal respect to English.

Nì Bòrd na Gàidhlig cinnteach, nuair a tha Gàidhlig mar phàirt den obair is na seirbheisean againn, gum bi an obair is na seirbheisean sin a cheart cho math agus aig an aon ìre ris an fheadhainn a gheibhear sa Bheurla.

Bòrd na Gàidhlig will ensure that, when Gaelic is included in our work and services, this work and services are of the same quality as those provided in English.

Cothroman Follaiseach

Active Offer

Bheir Bòrd na Gàidhlig cothroman follaiseach air ar seirbheisean Gàidhlig do ar luchd-obrach agus don mhòr-shluagh. Le sin, nithear cinnteach, nuair a tha sinn a' tabhann sheirbheisean Gàidhlig, gum bithear a' dèanamh sanasachd orra am measg luchd-cleachdaidh na Gàidhlig, agus gun tèid am brosnachadh gu bhith gan cleachdadh.

Bòrd na Gàidhlig will clearly offer our Gaelic services to our staff and the public. We will ensure that when offering Gaelic services, these will be promoted to Gaelic users, and they will be encouraged to use them.

Le bhith a' dèanamh sin, cha bhi e mar uallach air an neach fhèin an t-seirbheis Ghàidhlig iarraidh agus bidh misneachd aig luchd-cleachdaidh na Gàidhlig gun tèid frithealadh air na feumalachdan aca ma tha iad airson an t-seirbheis a chleachdadh.

By making an active offer it will not be the responsibility of the individual to request service in Gaelic and those choosing to use Gaelic should have confidence that their needs will be fully met.

Nì sinn cinnteach gu bheil ar seirbheisean Gàidhlig a cheart cho ruigsinneach 's a tha ar seirbheisean Beurla.

We will ensure that our Gaelic services are as accessible as our English language services.

A' Dèanamh Gàidhlig na Phàirt Àbhaisteach de dh' Obair an Ùghdarrais

Nì Bòrd na Gàidhlig cinnteach gum bi na cothroman don mhòr-shluagh agus do ar luchd-obrach airson Gàidhlig a chleachdadh air am fighe a-steach do ar n-obair mar nì àbhaisteach, agus sinn a' toirt taic don amas sa Phlana Cànanain Nàiseanta Ghàidhlig 2018-23, gun tèid Gàidhlig a chleachdadh nas trice, le barrachd dhaoine agus ann am barrachd shuidheachaidhean.

Pàrantan Corporra

Tha Bòrd na Gàidhlig mothachail air na dleastanasan a th' againn mar Pàrant Corporra agus gum bi a h-uile pàiste is neach òg fo chùram no a b' àbhaist a bhith fo chùram le Gàidhlig a' faighinn na h-aon cothroman 's a tha clann le cànanain eile. Gheibhear an ro-innleachd is plana gnìomha Bhòrd na Gàidhlig airson pàrant corporra [an seo](#).

Normalisation

Bòrd na Gàidhlig will ensure that the opportunities for members of the public and our staff to use Gaelic are embedded in our normal business, and in doing so we support the aim of the National Gaelic Language Plan 2018-23, that more people use Gaelic more often and in more situations.

Corporate Parenting

Bòrd na Gàidhlig recognises our responsibilities as a Corporate Parent and that all current and former looked after children with Gaelic have the same opportunities as children with other languages. Bòrd na Gàidhlig's corporate parent strategy and action plan can be found [here](#).

Geallaidhean a' Phlana

Plan Commitments

Amasan airson Seirbheasan Corporra

Corporate Service Aims

Tha na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra gu h-ìosal stèidhichte air na tha Bòrd na Gàidhlig air ionnsachadh gu ruige seo bho Phlanaichean Gàidhlig aontaichte, agus tha e na amas dhuinn gum bi cuid a sheirbheisean Gàidhlig cudromach rim faotainn gu cunbhalach air feadh na roinne poblaiche.

The Corporate Services Aims below are based on what Bòrd na Gàidhlig has learned so far from agreed Gaelic Language Plans and we aim to ensure that key Gaelic services are made available on a regular basis across the public sector.

Inbhe

Status

Inbhe		Status	
Dleastanas/Gnìomh	An suaicheantas is ìomhaigheachd	Task / Action	Logo and Brand
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	Thèid an suaicheantas is ìomhaigheachd chorporra a dhealbhadh ann an Gàidhlig agus Beurla a' chiad chothrom a gheibhear agus mar phàirt de phròiseas ùrachaidh sam bith a bhios ann. Bu chòir an aon ìre follaiseachd a bhith ann airson an dà chànan san t-suaicheantas.	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Render the corporate logo and branding in both Gaelic and English at the first opportunity and as part of any renewal process. The logo should demonstrate equal prominence for both languages.
Na tha tachairt an-dràsta	Tha suaicheantas Bòrd na Gàidhlig anns a' Ghàidhlig a-mhàin.	Current Practice	The Bòrd na Gàidhlig logo and brand is in Gaelic only.

Na gnìomhan a tha dhìth	A' cumail oirnn leis an suaicheantas a tha againn martha	Actions Required	Continue with current practice
Ceann-latha Coileanaidh	Air a choileanadh	Target Date	Completed
An t-oifigear le uallach airson na buile	Oifigear Conaltraidh	Responsibility	Communications Officer
Inbhe		Status	
Dleastanas/Gnìomh	Soidhnichean	Task / Action	Signage
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	Thèid Gàidhlig agus Beurla a chleachdadh air soidhnichean follaiseach mar phàirt de phròiseas ùrachaidh sam bith.	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Prominent signage will include Gaelic and English as part of any renewal process.
Na tha tachairt an-dràsta	Tha oifisean a' Bhùird am broinn oifisean bhuidhnean eile. Tha soidhnichean dà-chànanach air feadh na togalaichean a leanas: Taigh a' Ghlinne Mhòir; An Tosgan; Bun Sgoil Ghàidhlig Loch Abar agus An Optima.	Current Practice	Bòrd na Gàidhlig has offices within the premises of other organisations. Bilingual signs are already in place in the following premises; Great Glen House, An Tosgan, Bun Sgoil Ghàidhlig Loch Abar and the Optima.

<p>Na gnìomhan a thath dhìth</p>	<p>Nithear brosnachadh air na buidhnean aig a bheil nan togalaichean far a bheileas stèidhichte gus am bi nan soidhnichean uile, a' gabhail a-steach soidhnichean sealach, anns a' Ghàidhlig agus anns a' Bheurla le spèis ch-ionnan don dà chànan</p> <p>Nithear oidhirp a bharrachd ann am Port Rìgh nuair a thig cothroman an àirde.</p>	<p>Actions Required</p>	<p>We will encourage organisations who have buildings in which Bòrd na Gàidhlig staff are located to ensure that all signage, including temporary signage, are in Gaelic and English with equal respect to both languages</p> <p>A particular effort will be made in Portree when this opportunity arises.</p>
<p>Ceann-latha Coileanaidh</p>	<p>Leantainneach</p>	<p>Target Date</p>	<p>On-going</p>
<p>An t-oifigear le uallach airson na buile</p>	<p>Manaidsear na h-Oifis</p>	<p>Responsibility</p>	<p>Office Manager</p>
<p>Inbhe</p>		<p>Status</p>	
<p>Dleastanas/Gnìomh</p>	<p>Coinneamhan</p>	<p>Task / Action</p>	<p>Meetings</p>
<p>A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche</p>	<p>'S i Gàidhlig cànan obrach a' Bhùird, agus thathar an dùil gun cleachdar i gach cothrom a gheibhear aig coinneamhan a' Bhùird no nuair a thathar a' riochdachadh a' Bhùird.</p>	<p>Desired Outcome</p>	<p>The working language of the Bòrd is Gaelic, and it is expected that it will be used at every opportunity during Board meetings or when representing the Bòrd at meetings.</p>

<p>Na tha tachairt an-dràsta</p>	<p>Thèid coinneamhan a' Bhùird-stiùiridh agus Comataidhean air adhart tro mheadhan na Gàidhlig agus thèid làn fheum a dhèanamh de sheirbheisean eadar-theangachaidh nuair as urrainnear.</p> <p>Thèid pàipearan airson coinneamhan a sgrìobhadh ann an Gàidhlig gu h-àbhaisteach, agus gu dà-chànanach ma dh'fheumar nuair a tha dùil ann gum bi daoine an làthair nach leugh a' Ghàidhlig.</p>	<p>Current Practice</p>	<p>Board and Committee meetings are conducted through the medium of Gaelic and translation services are used where needed.</p> <p>Papers for meetings will normally be written in Gaelic, and bilingually if required where attendance is expected for non-Gaelic speakers.</p>
<p>Na gnìomhan a tha dhìth</p>	<p>A' cumail a' dol leis na tha tachairt an-dràsta</p>	<p>Actions Required</p>	<p>Continue with current practice</p>
<p>Ceann-latha Coileanaidh</p>	<p>Air choileanadh</p>	<p>Target Date</p>	<p>Completed</p>
<p>An t-oifigear le uallach airson na buile</p>	<p>Manaidsear Gnìomhan</p>	<p>Responsibility</p>	<p>Operations Manager</p>

A' Conaltradh ris a' Mhòr-Shluaigh

Communicating with the Public

A' Conaltradh ris a' Mhòr-Shluaigh		Communicating with the Public	
Dleastanas/Gnìomh	Adhartachadh	Task / Action	Promotion
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	A' toirt teachdaireachd bhrosnachail seachad gum bithear daonnan a' cur fàilte air conaltradh a nì am mòr-shluagh ris an ùghdarras ann an Gàidhlig.	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Positive message that communication from the public in Gaelic is always welcome.
Na tha tachairt an-dràsta	Tha Bòrd na Gàidhlig mar-tha a' cur fàilte air conaltradh sam bith a nì am mòr-shluagh rinn sa Ghàidhlig.	Current Practice	Bòrd na Gàidhlig already welcomes the use of any form of communication from the public in Gaelic.
Na gnìomhan a tha dhìth	Thèid sanasachd a dhèanamh air an t-seirbheis seo am measg a' mhòr-shluaigh air làrach-lìn agus meadhanan sòisealta Bhòrd na Gàidhlig.	Actions Required	This service will be promoted to the public on Bòrd na Gàidhlig's website and social media.
Ceann-latha Coileanaidh	Dùbhlachd 2019	Target Date	December 2019
An t-oifigear le uallach airson na buile	Oifigear Conaltraidh	Responsibility	Communications Officer
A' Conaltradh ris a' Mhòr-Shluaigh		Communicating with the Public	
Dleastanas/Gnìomh	Conaltradh Sgrìobhte	Task / Action	Written Communication

<p>A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche</p>	<p>Bithear daonnan a' gabhail ri conaltradh sgrìobhte ann an Gàidhlig agus thèid freagairtean Gàidhlig a thoirt seachad a rèir a' phoileasaidh choitchinn.</p>	<p>Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector</p>	<p>Written communication in Gaelic is always accepted (post, email and social media) and replies will be provided in Gaelic in accordance with the general policy.</p>
<p>Na tha tachairt an-dràsta</p>	<p>Tha Bòrd na Gàidhlig a' gabhail ri conaltradh sgrìobhte (litrìchean, puist-d agus na meadhanan sòisealta) ann an Gàidhlig agus thèid freagairtean Gàidhlig a thoirt seachad.</p> <p>Nithear Bòrd na Gàidhlig conaltradh sgrìobhte ri buidhnean Gàidhlig agus do dh'oifigearan le Gàidhlig anns a' Ghàidhlig a-mhàin.</p> <p>Far nach eil fios againn ma tha Gàidhlig aig an neach ris a bheileas a' sgrìobhadh, thathas a' sgrìobhadh anns a' Ghàidhlig agus anns a' Bheurla ach puist-d anns a' Bheurla le pìosan Gàidhlig.</p>	<p>Current Practice</p>	<p>Bòrd na Gàidhlig accepts written communications (letters, emails and social media) in Gaelic and responds to them in Gaelic.</p> <p>Bòrd na Gàidhlig communicates in Gaelic with Gaelic language organisations and officers in other organisations with Gaelic.</p> <p>Where we do not know if the recipient is a Gaelic speaker, emails are sent in English with some Gaelic text.</p>

	Bidh Bòrd na Gàidhlig a' freagairt puist-d Beurla anns a' Bheurla.		Bòrd na Gàidhlig responds to English emails in English.
Na gnìomhan a tha dhìth	A' cumail a' dol leis na tha tachairt an dràsta	Actions Required	Continue with current practice
Ceann-latha Coileanaidh	Air a choileanadh	Target Date	Completed
An t-oifigear le uallach airson na buile	Sgioba air fad	Responsibility	Whole team
A' Conaltradh ris a' Mhòr-Shluaigh		Communicating with the Public	
Dleastanas/Gnìomh	Ionadan-fàilte is am fòn	Task / Action	Reception and phone
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	Nuair as urrainn do luchd-obrach le Gàidhlig an t-seirbheis seo a thoirt seachad, gheibh iad taic airson sin a dhèanamh, agus thèid sanasachd a dhèanamh air an t-seirbheis am measg a' mhòr-shluaigh.	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Where Gaelic speaking staff can provide this service, they are supported to do so, and the service is promoted to the public.
Na tha tachairt an-dràsta	Bidh oifigearan a' Bhùird a' freagairt am fòn anns a' Ghàidhlig agus leanaidh an còmhradh ann an cànan aig an neach a tha a' fònadh.	Current Practice	Bòrd na Gàidhlig staff answer the telephone in Gaelic and the conversation will follow in the language of the caller.

<p>Na gnìomhan a tha dhìth</p>	<p>Cumaidh sinn oirnn am fòn a fhreagairt anns a' Ghàidhlig.</p> <p>Brosnaichidh sinn do bhuidhnean eile a bhith a' cumail ris na geallaidhean anns na planaichean aca a thaobh a bhith a' tabhainn seirbheis Gàidhlig aig an ionad fàilte agus air am fòn.</p>	<p>Actions Required</p>	<p>Continue with current practice.</p> <p>We will encourage other organisations to fulfil commitments made in their plans to provide a Gaelic service at reception and over the telephone in the buildings that we share with them.</p>
<p>Ceann-latha Coileanaidh</p>	<p>Leantainneach</p>	<p>Target Date</p>	<p>On going</p>
<p>An t-oifigeair le uallach airson na buile</p>	<p>Ionadan-fàilte – Sgioba nam Planaichean Am fòn - Sgioba air fad</p>	<p>Responsibility</p>	<p>Reception – Gaelic Plans Team Phone – Whole team</p>
<p>A' Conaltradh ris a' Mhòr-Shluaigh</p>		<p>Communicating with the public</p>	
<p>Dleastanas/Gnìomh</p>	<p>Coinneamhan Poblach</p>	<p>Task / Action</p>	<p>Public Meetings</p>
<p>A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche</p>	<p>Thèid coimhead gu cunbhalach air na cothroman a th' ann gus coinneamhan poblach a chumail gu dà-chànanach no ann an Gàidhlig, agus thèid sanasachd a dhèanamh orra.</p>	<p>Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector</p>	<p>Opportunities to hold public meetings bilingually or in Gaelic are regularly explored and promoted.</p>
<p>Na tha tachairt an-dràsta</p>	<p>Bidh Bòrd na Gàidhlig a' cumail coinneamhan poblach tro mheadhan na</p>	<p>Current Practice</p>	<p>Bòrd na Gàidhlig holds public meetings in Gaelic, with an interpretation</p>

	Gàidhlig, le seirbheis eadar-theangachaidh mar aon gu Beurla ri fhaighinn.		service in English available.
Na gnìomhan a tha dhìth	A' cumail a' dol leis na tha tachairt an dràsta	Actions Required	Continue with current practice
Ceann-latha Coileanaidh	Air a choileanadh	Target Date	Completed
An t-oifigear le uallach airson na buile	Oifigear Conaltraidh	Responsibility	Communications Officer

Fiosrachadh		Information	
Dleastanas/Gnìomh	Brathan-naidheachd	Task / Action	News releases
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiiche	Thèid brathan-naidheachd air naidheachdan mòra agus a h-uile brath-naidheachd air cùis co-cheangailte ris a' Ghàidhlig a sgaoileadh ann an Gàidhlig agus Beurla.	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	High profile news releases and all news releases related to Gaelic are circulated in both Gaelic and English.
Na tha tachairt an-dràsta	Tha Bòrd na Gàidhlig a sgaoileadh a h-uile brath-naidheachd ann an Gàidhlig agus Beurla. Tha riochdaire Bhòrd na Gàidhlig ri fhaighinn airson agallamhan a dhèanamh anns a' Ghàidhlig agus anns a' Bheurla an còmhnaidh.	Current Practice	Bòrd na Gàidhlig issues all press releases in Gaelic and English. A Bòrd na Gàidhlig representative is always available for interview in both Gaelic and English.
Na gnìomhan a tha dhìth	A' cumail a' dol leis na tha tachairt an-dràsta	Actions Required	Continue with current practice
Ceann-latha Coileanaidh	Air a choileanadh	Target Date	Completed
An t-oifigear le uallach airson na buile	Oifigear Conaltraidh	Responsibility	Communications Officer
Fiosrachadh		Information	
Dleastanas/Gnìomh	Na Meadhanan Sòisealta	Task / Action	Social Media
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-	Thèid susbaint Ghàidhlig a sgaoileadh gu cunbhalach sna	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Gaelic content distributed regularly through social media, guided by

Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	meadhanan sòisealta, agus sin a rèir an uiread luchd-cleachdaidh Gàidhlig a th' ann agus a dh'fhaodadh a bhith ann.		the level of actual and potential users
Na tha tachairt an-dràsta	Chan eil stiùireadh soilleir ann airson mar a thathas a' làimhseachadh cleachdadh na Gàidhlig air na meadhanan sòisealta, ach 's e prionnsabal a th'ann an dràsta gun tèid Gàidhlig a chleachdadh dhan ìre as motha.	Current Practice	There are currently no guidelines for how Bòrd na Gàidhlig uses Gaelic on social media but the principle is that Gaelic is used to the maximum extent.
Na gnìomhan a tha dhìth	Mas e fiosrachadh bho Bhòrd na Gàidhlig gu dìreach a tha ann, thèid a sgaoileadh gu dà-chànanach.	Actions Required	If the content is generated by Bòrd na Gàidhlig, it will be distributed bilingually.
	Far a bheil casg air litrichean, mar eisimpleir air Twitter, thèid am fiosrachadh a sgaoileadh anns a' Ghàidhlig an toiseach, le Beurla ri leantainn.		Where character numbers are limited, for example on Twitter, the information will be released in Gaelic first, followed by English.
	Nochdaidh #Gàidhlig air na teachdaireachdan air fad, agus #Gaelic far a bheil Beurla a' nochdadh.		#Gàidhlig will appear on all messages, and #Gaelic where English appears.
	Mas e fiosrachadh bho thùs eile a tha ann agus ma tha e a' nochdadh anns a' Beurla a-mhàin, cuiridh sinn		If content is from another source and appears in English only, we will add a Gaelic sentence

	seantans Gàidhlig ris mus tèid fhoillseachadh.		before it is re-published.
Ceann-latha Coileanaidh	Dùbhlachd 2019	Target Date	December 2019
An t-oifigear le uallach airson na buile	Oifigear Conaltraidh	Responsibility	Communications Officer
Fiosrachadh		Information	
Dleastanas/Gnìomh	An Làrach-lìn	Task / Action	Website
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	Bu chòir susbaint Ghàidhlig a bhith ri faotainn air làrach-lìn an ùghdarrais phoblai, agus prìomhachas ga thoirt do na duilleagan a dh'fhaodadh an àireamh as motha de dhaoine a tharraing.	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Gaelic content should be available on the public authority's website, with emphasis given to the pages with the highest potential reach.
Na tha tachairt an-dràsta	Tha gach làrach-lìn a tha fo smachd Bòrd na Gàidhlig gu tur dà-chànanach.	Current Practice	All websites operated by Bòrd na Gàidhlig are fully bilingual.
Na gnìomhan a tha dhìth	A' cumail a' dol leis na tha tachairt an-dràsta	Actions Required	Continue with current practice
Ceann-latha Coileanaidh	Air a choileanadh	Target Date	Completed
An t-oifigear le uallach airson na buile	Oifigear Conaltraidh	Responsibility	Communications Officer
Fiosrachadh		Information	
Dleastanas/Gnìomh	Stuthan Foillsichte Corporra	Task / Action	Corporate Publications
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson	Thèid an ullachadh ann an Gàidhlig is Beurla, agus prìomhachas ga thoirt don	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Produced in Gaelic and English, with priority given to those with the

Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	fheadhainn a dh'fhaodadh an àireamh as motha de dhaoine a leughadh.		highest potential reach.
Na tha tachairt an-dràsta	<p>Tha Bòrd na Gàidhlig a' foillseachadh fiosrachadh corporra anns a' Ghàidhlig agus anns a' Bheurla aig an aon àm. Tha luchd-obrach a' sgrìobhadh anns a' Ghàidhlig sa chiad dol a-mach agus a' dèanamh cinnteach gu bheil foillseachaidhean Bòrd na Gàidhlig a' nochdadh anns a' Ghàidhlig mar phrìomhachas, agus anns a' Bheurla far a bheileas ga meas iomchaidh.</p> <p>Thèid geàrr-chunntasan poblach na buidhne a thasgadh ann an Gàidhlig, le eadar-theangachadh Beurla ann mar fhiosrachaidh a-mhàin.</p>	Current Practice	<p>Bòrd na Gàidhlig publishes corporate information in both Gaelic and English at the same time. In the first instance, staff write in Gaelic and ensure that Bòrd na Gàidhlig's publications appear in Gaelic as a priority, and in English as appropriate.</p> <p>The organisation's minutes are published publicly in Gaelic, with an English translation provided for reference only.</p>
Na gnìomhan a tha dhìth	A' cumail a' dol leis na tha tachairt an-dràsta	Actions Required	Continue with current practice
Ceann-latha Coileanaidh	Air a choileanadh	Target Date	Completed
An t-oifigear le uallach airson na buile	Oifigear Conaltraidh	Responsibility	Communications Officer
Fiosrachadh		Information	
Dleastanas/Gnìomh	Càileachd a' Chànain	Task / Action	Language Utility

A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	Bidh pròiseas ann gus dèanamh cinnteach gu bheil a' Ghàidhlig a gheibhear san fhiosrachadh chorporra uile aig deagh ìre agus gun gabh a tuigsinn.	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	A process is in place to ensure that the quality and accessibility of Gaelic language in all corporate information is high.
Na tha tachairt an-dràsta	Tha amas ann gum bi a h-uile rud a thèid a sgrìobhadh le Bòrd na Gàidhlig a' cumail ri riaghailtean Gnàthachas Litreachaidh na Gàidhlig as ùire agus ainmean-àite a-rèir rannsachadh Ainmean-àite na h-Alba.	Current Practice	It is the intention that everything written by Bòrd na Gàidhlig will abide by the most recent Gaelic Orthographic Conventions and place-names according to the Ainmean-Àite na h-Alba research.
	Mus tèid teacsa Gàidhlig poblach fhoillseachadh, thèid iarraidh air neach-dearbhadh sùil a thoirt air.		Before Gaelic text is published publicly, a proofreader is asked to review it.
Na gnìomhan a tha dhìth	Thèid trèanadh ann an riaghailtean Gnàthachas Litreachaidh na Gàidhlig as ùire a thoirt do luchd-obrach.	Actions Required	Continue with current practice. Staff will receive up-to-date training in the Gaelic Orthographic Conventions.
	Nithear cinnteach, far an tèid eadar-theangairean taobh a-muigh na buidhne a chleachdadh, gun tèid a chumail ris na riaghailtean seo.		It will be ensured that, where external translators are used, these rules are adhered to.
Ceann-latha Coileanaidh	Leantainneachd	Target Date	On going

An t-oifigear le uallach airson na buile	Manaidsear Gnìomhan	Responsibility	Operations Manager
Fiosrachadh		Information	
Dleastanas/Gnìomh	Taisbeanaidhean	Task/Action	Exhibitions
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	Bu chòir beachdachadh gu cunbhalach air cothroman gus taisbeanaidhean poblach a shealltainn gu dà-chànanach no ann an Gàidhlig, le prìomhachas ga thoirt don fheadhainn a dh'fhaodadh a' bhuidheas as motha a thoirt air cùisean.	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Opportunities to deliver public exhibitions bilingually or in Gaelic should be explored on a regular basis, with priority given to those with the highest potential impact.
Na tha tachairt an-dràsta	Thèid taisbeanaidhean poblach a shealltainn gu dà-chànanach, le Gàidhlig a' faighinn prìomhachas.	Current Practice	Public exhibitions are bilingual, with Gaelic given prominence.
Na gnìomhan a tha dhìth	Air a choileanadh	Actions Required	Continue with current practice
Ceann-latha Coileanaidh	Leantainneachd	Target Date	Completed
An t-oifigear le uallach airson na buile	Oifigear Conaltraidh	Responsibility	Communications Officer

Luchd-obrach

Staff

Luchd-obrach		Staff	
Dleastanas/Gnìomh	Sgrùdadh air Sgilean	Task / Action	Internal Audit
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	Thèid sgrùdadh a dhèanamh air sgilean Gàidhlig an luchd-obrach agus na feumalachdan trèanaidh aca a thaobh Gàidhlig rè ùine gach plana.	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Conduct an internal audit of Gaelic skills and training needs through the life of each plan.
Na tha tachairt an-dràsta	Chaidh measadh a dhèanamh ann an sgilean Gàidhlig luchd-obrach Bòrd na Gàidhlig ann an 2018 mar bhunait ionnsachaidh is leasachadh.	Current Practice	The Gaelic skills of Bòrd na Gàidhlig's staff was audited in 2018 and informed a programme of learning and development.
Na gnìomhan a tha dhìth	Thèid lèirmheas a dhèanamh air an sgrùdadh ann an sgilean Gàidhlig gach bliadhna agus thèid trèanadh a chur air dòigh a-rèir nan toraidhean.	Actions Required	An annual Gaelic skills audit will be undertaken and will inform a programme of learning and development.
Ceann-latha Coileanaidh	Gach bliadhna	Target Date	Annually
An t-oifigear le uallach airson na buile	Manaidsear Gnìomhan	Responsibility	Operations Manager
Luchd-obrach		Staff	
Dleastanas/Gnìomh	Fiosrachadh Inntigidh	Task / Action	Induction
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean	Bidh fiosrachadh mu Phlana Gàidhlig an ùghdarras phoblaich mar phàirt den	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Knowledge of the public authority's Gaelic language plan included in new staff inductions

Corporra air feadh na roinne poblaiche	fhiosrachadh inntrigidh a gheibh luchd-obrach ùr.		
Na tha tachairt an-dràsta	Tha fiosrachadh mu dheidhinn Poileasaidh Gàidhlig na buidhne mar phàirt den inntrigeadh a gheibh gach neach-obrach ùr.	Current Practice	Information about the organisation's Gaelic Policy is part of the induction process for all new staff.
Na gnìomhan a tha dhìth	Bidh fiosrachadh mu Phlana Gàidhlig aig Bòrd na Gàidhlig mar phàirt den inntrigeadh a gheibh luchd-obrach ùr.	Actions Required	Information about Bòrd na Gàidhlig's Gaelic Language Plan will be included in the induction for new staff.
Ceann-latha Coileanaidh	Dàmhair 2019	Target Date	October 2019
An t-oifigear le uallach airson na buile	Manaidsearan streath	Responsibility	Line managers
Luchd-obrach		Staff	
Dleastanas/Gnìomh	Trèanadh Cànan	Task / Action	Language Training
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	Thèid cothroman trèanaidh is leasachaidh airson sgilean Gàidhlig a thabhann don luchd-obrach, gu h-àraidh mar thaic do bhith a' coileanadh Plana Gàidhlig an ùghdarras phoblaich.	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Gaelic language skills training and development offered to staff, particularly in relation to implementing the public authority's Gaelic language plan.
Na tha tachairt an-dràsta	Thathar an dùil gum bi luchd-obrach na buidhne daonnan a' leasachadh nan comasan leughaidh, sgrìobhadh,	Current Practice	The organisation's staff will be supported to constantly develop their reading, writing, speaking and understanding skills in Gaelic.

	labhairt agus tuigse aca air thaobh na Gàidhlig.		
Na gnìomhan a tha dhìth	Thèid structar taic cànanain a dh'aona-ghnothach a chruthachadh do neach-obrach sam bith le laigse ann an gin de na comasan – leughadh, sgrìobhadh, labhairt agus tuigse – a dh'fhaodadh duilgheadasan adhbharachadh nan obair.	Actions Required	A tailored language support structure will be customised for any employee needing development in any of the competencies - reading, writing, speaking and understanding to enable them to improve these as part of their work.
Ceann-latha Coileanaidh	Gach bliadhna	Target Date	Annually
An t-oifigear le uallach airson na buile	Manaidsear Gnìomhan	Responsibility	Operations Manager
Luchd-obrach		Staff	
Dleastanas/Gnìomh	Trèanadh le fiosrachadh mun Ghàidhlig	Task / Action	Awareness Training
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	Trèanadh le fiosrachadh mun Ghàidhlig, le prìomhachas air stiùirichean, buill bùird, comhairlichean agus luchd-obrach air a bheil dleastanas a bhith a' conaltradh leis a' mhòr-shluaigh.	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Gaelic awareness training offered to staff, with priority given to directors, board members, counsellors and staff dealing directly with the public.
Na tha tachairt an-dràsta	Tha fiosrachadh mun Ghàidhlig aig àrd ìre taobh a-staigh na buidhne a cheana ach tha trèanadh mar seo	Current Practice	Information on Gaelic is at a high level within the organisation and awareness training is included in the

	mar phàirt den inntreigeadh a gheibh luchd-obrach agus Buill a' Bhùird ùr.		induction of new staff and Board Members.
Na gnìomhan a thath	Bidh an trèanadh seo air a libhrigeadh do luchd-obrach agus Buill a' Bhùird ùr agus gu bheil taic leantainneach ann agus am fiosrachadh as ùr a thoirt seachad.	Actions Required	This training will be delivered to new staff and Board Members and on an on-going basis to ensure this is as up-to-date as possible.
Ceann-latha Coileanaidh	Leantainneachd	Target Date	On-going
An t-oifigear le uallach airson na buile	Stiùiriche Planadh Cànain is Leasachaidhean Coimhearsnachd	Responsibility	Director of Language Planning and Community Developments
Luchd-obrach		Staff	
Dleastanas/Gnìomh	Fastadh	Task / Action	Recruitment
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	<p>A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sgilean Gàidhlig an lùib nam pròiseasan fastaidh air feadh an ùghdarrais phoblaich.</p> <p>Bidh Gàidhlig air a h-ainmeachadh mar sgil riatanach agus / no a tha na buannachd ann an tuairisgeulan obrach gus cuideachadh le bhith a' cur a' Phlana Ghàidhlig an gnìomh agus a rèir an stiùiridh bho Bhòrd na Gàidhlig airson luchd-obrach fhastadh.</p>	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	<p>Recognising and respecting Gaelic skills within the recruitment process throughout the public authority.</p> <p>Gaelic named as an essential and / or desirable skill in job descriptions in order to deliver the Gaelic language plan and in accordance with the Bòrd na Gàidhlig recruitment advice.</p>

Na tha tachairt an-dràsta	Tha a' Ghàidhlig mar sgit riatanach airson a h-uile dreuchd aig Bòrd na Gàidhlig.	Current Practice	Gaelic is an essential requirement of all Bòrd na Gàidhlig posts.
Na gnìomhan a tha dhìth	<p>Airson dreuchdan far a bheil duilgheadas fastaidh ann, thèid dreuchd a shanasachd 2 thuras mus tèid lèirmheas a dhèanamh air na feumalachdan a thaobh sgilean riatanach.</p> <p>Far nach tèid againn air cuideigin le sgilean Gàidhlig fhadadh, bidh e mar phàirt den chùmhnaidh-obrach aca gum feum iad Gàidhlig ionnsachadh. Gheibh iad làn thaic bho Bhòrd na Gàidhlig airson seo a dhèanamh, a-rèir poileasaidh trèanaidh is coileanaidh.</p>	Actions Required	<p>For positions where recruitment proves to be challenging, a vacancy will be advertised 2 times before the essential skills requirements are reviewed.</p> <p>Where we are not able to employ someone with Gaelic skills, it will be part of their contract of employment that they must learn Gaelic. They will receive full support from Bòrd na Gàidhlig to do this, in line with the training and performance policy.</p>
Ceann-latha Coileanaidh	Dàmhair 2019	Target Date	October 2019
An t-oifigear le uallach airson na buile	Manaidsearan streath	Responsibility	Line managers
Luchd-obrach	Staff		
Dleastanas/Gnìomh	Fastadh	Task / Action	Recruitment
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean	Bidh sanasan-obrach dà-chànanach ann no ann an Gàidhlig a-mhàin airson a h-uile dreuchd far a	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Bilingual or Gaelic only job adverts for all posts where Gaelic is an essential skill.

Corporra air feadh na roinne poblaiche	bheil Gàidhlig na sgil riatanach.		
Na tha tachairt an-dràsta	Bidh sanasan airson dreuchdan a' nochdadh anns a' Ghàidhlig a-mhàin.	Current Practice	Advertisements for posts appear in Gaelic only.
Na gnìomhan a tha dhìth	Far nach tèid againn air cuideigin le sgilean Gàidhlig fhadastad às-dèidh dhuinn dreuchd a shanasachd 2 thuras, mas e agus gu bheilear ga mheas iomchaidh, thèid sanas Beurla a-mach.	Actions Required	Where we are not able to employ someone with Gaelic skills when we have advertised the post twice, if deemed necessary, an English advertisement may appear.
Ceann-latha Coileanaidh	Dàmhair 2019	Target Date	October 2019
An t-oifigear le uallach airson na buile	Manaidsearan streath	Responsibility	Line managers

Corpas na Gàidhlig

Gaelic Language Corpus

Corpus na Gàidhlig		Gaelic Language Corpus	
Dleastanas/Gnìomh	Gnàthachas Litreachaidh na Gàidhlig	Task / Action	Gaelic Orthographic Conventions
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	Thèid cumail ris an tionndadh as ùire de Ghnàthachas Litreachaidh na Gàidhlig anns na stuthan sgrìobhaidh uile a thèid fhoillseachadh leis an ùghdarras phoblach.	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	The most recent Gaelic Orthographic Conventions will be followed in relation to all written materials produced by the public authority.
Na tha tachairt an-dràsta	Tha Bòrd na Gàidhlig a' cumail ris an tionndadh as ùire de Ghnàthachas Litreachaidh na Gàidhlig.	Current Practice	Bòrd na Gàidhlig adheres to the latest version of the Gaelic Orthographic Conventions.
Na gnìomhan a tha dhìth	A' cumail a' dol leis na tha tachairt an-dràsta	Actions Required	Continue current practice
Ceann-latha Coileanaidh	Air a choileanadh	Target Date	Completed
An t-oifigear le uallach airson na buile	Sgioba air fad	Responsibility	Whole team
Corpas na Gàidhlig		Gaelic Language Corpus	
Dleastanas/Gnìomh	Ainmean-àite	Task / Action	Place-names
A' bhuil air a bheilear ag amas mar a thathas a' nochdadh anns na h-Amasan airson Seirbheisean Corporra air feadh na roinne poblaiche	Iarrar agus gabhar ri comhairle bho Ainmean-Àite na h-Alba air ainmean-àite Gàidhlig	Desired Outcome as per the Corporate Service Aims across the public sector	Gaelic place name advice from Ainmean-Àite na h-Alba is sought and used.

Na tha tachairt an-dràsta	Tha Bòrd na Gàidhlig a' gabhail ri comhairle bho Ainmean-Àite na h-Alba air ainmean-àite Gàidhlig	Current Practice	Bòrd na Gàidhlig uses the advice of Ainmean-Àite na h-Alba in relation to Gaelic place-names
Na gnìomhan a tha dhìth	A' cumail a' dol leis na tha tachairt an-dràsta	Actions Required	Continue current practice
Ceann-latha Coileanaidh	Air a choileanadh	Target Date	Completed
An t-oifigear le uallach airson na buile	Sgioba air fad	Responsibility	Whole team

Coileanadh is Sgrùdadh

Clàr-ama

Bidh am Plana Gàidhlig seo an gnìomh gu foirmeil airson còig bliadhna bhon cheann-latha air an do chur Bòrd-stiùiridh a' Bhùird fàilte air. Nì sinn ath-sgrùdadh air a' phlana ro dheireadh na h-ùine e seo, nì sinn atharraichean air mar a bhios a dhìth agus cuiridh sinn a-steach chun a' Bhùird airson aonta.

A' Toirt a' Phlana am Follais

Thèid Plana Gàidhlig Bòrd na Gàidhlig fhoillseachadh gu dà-chànanach air làrach-lìn Bòrd na Gàidhlig.

A' Sgrùdadh Coileanadh a' Phlana

Tha e mar riatanas fo Achd na Gàidhlig (Alba) gun tèid sgrùdadh leantainneach a dhèanamh air mar a thèid Planaichean Gàidhlig aontaichte a choileanadh, agus iarraidh Bòrd na Gàidhlig air a h-uile ùghdarras poblach aithisg dearcnachaidh a thoirt seachad gach bliadhna, a' tòiseachadh 12 mìos às dèidh a' chinn-latha air an deach aonta a chur ris a' phlana agus gach bliadhna às dèidh sin.

Nì Bòrd na Gàidhlig sgrùdadh gach bliadhna air adhartas le bhith a' cur am plana seo ann an gnìomh.

Am Plana Gàidhlig an Lùib an Structair Chorporra

Chur am Bòrd-stiùiridh Bhòrd na Gàidhlig fàilte air a' phlana saor-thoileach seo air 12 Sultain 2019.

An Neach-Dreuchd a Stiùireas Coileanadh a' Phlana

'S e Ceannard na buidhne a bhios a' stiùireadh coileanadh a phlana, le taic làitheil

Delivery and Monitoring

Timetable

This Gaelic Language Plan will formally remain in force for a period of five years from the date of the Board welcoming it. We will review the plan by the end of this period, make amendments as necessary and submit it to the Board for approval.

Publishing the Plan

Bòrd na Gàidhlig's Gaelic Language Plan will be published bilingually on Bòrd na Gàidhlig's website.

Monitoring Plan Delivery

It is a requirement of the Gaelic Language (Scotland) Act that there is a continuous review of the implementation of agreed Gaelic Language Plans and requires that all public authorities provide an annual monitoring report, starting 12 months after the date of approval of the plan and annually thereafter.

Bòrd na Gàidhlig will annually monitor the progress of the implementing of this plan.

The Gaelic Plan in the Corporate Structure

This voluntary plan was welcomed by members of Bòrd na Gàidhlig on September 12, 2019.

Staff guiding the plan

The implementation of the plan will be overseen by the Ceannard (CEO), with

bho Mhanaidsear Gnìomhan. Tha fìorachadh conaltraidh airson na dreuchdan seo mar a leanas:-

day-to-day support from the Operations Manager. The contact details for these posts are as follows: -

Shona NicIllinnein	Louise NicIlleathain	Shona MacLennan	Louise MacLean
Ceannard	Manaidsear Gnìomhan	Ceannard (CEO)	Operations Manager
Bòrd na Gàidhlig	Bòrd na Gàidhlig	Bòrd na Gàidhlig	Bòrd na Gàidhlig
01463 225 454	01463 225 454	01463 225 454	01463 225 454
oifis@gaidhlig.scot	oifis@gaidhlig.scot	oifis@gaidhlig.scot	oifis@gaidhlig.scot

Luchd-Obrach Fa Leth

Tha am plana Gàidhlig seo na phàirt de planaichean gnìomha na buidhne agus tha e na dhleastanas air a h-uile neach-obrach ga chur an gnìomh. Thèid am plana suas air eadra-lìon a' Bhùird agus thèid leth-bhreac cruaidh a libhrigeadh do gach oifis. Bidh na gnìomhan anns a' phlana seo mar phàirt den pròiseas measadh pearsanta a' Bhùird.

Seirbheisean air an Libhrigeadh le Buidhnean eile agus Buidhnean air Astar

Tha Bòrd na Gàidhlig a' cur prìomhachas air sgilean Gàidhlig mar phàirt de phròiseas solarachaidh agus a' dèanamh a h-uile oidhirp ann a bhith a' toirt seachad cùmhnantan do chunnraidhean le sgilean Gàidhlig.

Thèid leth-bhreac de Phoileasaidh agus Plana Gàidhlig Bhòrd na Gàidhlig a thoirt do chunnraidhean is luchd-solarachaidh mus tòisich iad ag obair don bhuidhinn.

Individual Staff

This Gaelic language plan forms part of the organisation's action plans and all staff have responsibility for implementation. The plan will be posted on the Bòrd na Gàidhlig intranet and a hard copy will be provided to each office. The actions in this plan will form part of the organisation's personal performance process.

Third Party Service Providers

Bòrd na Gàidhlig prioritises Gaelic skills as part of our procurement process and will consider this when awarding contracts to external contractors.

A copy of this Gaelic Plan will be provided to contractors and suppliers before commencing work on behalf of Bòrd na Gàidhlig.